

SAK 5/2019

UTVIKLINGEN I DE ENKELTE FISKERIER I 2019 BUNNFISK NORD FOR 62°N

5.1 TORSK

5.1.1 FISKET I 2018

Tabell 1 gir en oversikt over forskriftskvoter, justerte kvoter, oppfisket kvantum og førstehåndsverdi fordelt på de ulike fartøygruppene i fisket etter torsk nord for 62°N i 2018.

Tabell 1: Forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst og førstehåndsverdi i 2018 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	109 874	111 102	110 389	713	99,4 %	2 304 306
Gruppekvote torske trål	109 124	110 352	109 699	653	99,4 %	2 289 238
Gruppekvote seitrål	750	750	690	60	92,0 %	15 068
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	228 341	226 901	242 901	-16 000	107,1 %	4 461 133
Lukket gruppe:	178 564	180 936	185 899	-4 963	102,7 %	3 226 975
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	45 392	49 812	50 760	-948	101,9 %	922 430
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	44 493	44 957	47 140	-2 183	104,9 %	927 552
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	42 834	41 899	41 141	758	98,2 %	822 865
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	28 645	27 068	27 772	-704	102,6 %	554 128
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe²</i>	17 200	17 200	19 086	-1 886	111,0 %	
Konvensjonelle havfiskefartøy	28 576	29 667	30 045	-378	101,3 %	689 642
Åpen gruppe:	21 201	16 298	26 957	-10 659	165,4 %	544 516
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	19 101	14 198	25 784	-11 586	181,6 %	544 516
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe²</i>	2 100	2 100	1 173	927	55,9 %	
Bonus levende lagring	4 000	4 000	4 394	-394	109,9 %	65 279
Forskning og undervisning	703	703	915	-212	130,2 %	16 989
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	7 000	7 000	7 000		100,0 %	27 318
Kystfiskekvoten²	3 000	3 000	6 362	-3 362	212,1 %	
Innblanding av torsk i loddefisket	500	500	170	330	34,0 %	
Distriktskvoteordning	3 000	3 000	1 381	1 619	46,0 %	22 492
Annet⁴			330	-330		4 776
Totalt	356 418	356 206	373 842	-17 636	105,0 %	6 902 293

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og statistikk fra Norges Råfisklag pr. 28. januar 2019

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, dvs. kvoteoverføringer fra 2017

² Ved fiske innenfor ferskfiskordningen og kystfiskekvoten spesifiseres ikke verditall på de ulike ordningene, men verdien oppgis som aggregerte tallstørrelser innenfor åpen og lukket gruppe totalt for alle kvoteordninger

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjorde 1 591 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Førstehåndsverdien av torsk utgjorde nesten 7 milliarder kroner i 2018. Totalkvoten var ved årsskiftet overfisket med cirka 18 000 tonn, og det vil si cirka 5 % i forhold til justert kvote. Overfisket går til fratrekk fra 2019-kvoten i henhold til avtalen om kvotefleksibilitet mellom kvoteår, jf. kapittel 5.1.3 for mer detaljer om overføringer av kvoter fra 2018 til 2019.

Trålerne og konvensjonelle havfiskefartøy ble regulert med fartøykvoter uten overregulering, og det ble ikke foretatt kvoteøkninger i løpet av året. Det stod igjen samlet cirka 350 tonn i havfiskeflåten ved årsskiftet.

Kystfiskeflåten hadde svært høy deltakelse og kvoteutnyttelse i 2018. Fartøy i lukket gruppe samlet overfisket gruppekvote (inklusive ferskfiskordningen) med cirka 5 000 tonn. Fartøy i åpen gruppe overfisket gruppekvote (inklusive ferskfiskordningen) med cirka 11 000 tonn. Overreguleringen i de ulike lengdegruppene i lukket gruppe går frem av tabell 2. All overregulering ble gitt som fartøykvoter (garanterte kvoter) og det ble ikke foretatt refordelinger underveis i løpet av året. Fartøy i åpen gruppe ble regulert med maksimalkvoter med høy overregulering og garanterte kvoter i bunn. Fisket på maksimalkvotetillegg ble stoppet 12. mars, og fisket fortsatte ut året innenfor ferskfiskordning og garanterte kvoter.

Tabell 2: Overregulering i lukket gruppe i 2018

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering 2018
Under 11 m	Under 11 m	26 %
	11 – 12,9 m	13 %
	13 – 14,9 m	6,5 %
	Over 15 m	0 %
11 - 14,9 m	Under 11 m	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>
	Over 11 m	
15 - 20,9 m	Under 11 m	10 %
	Over 11 m	5 %
21 - 27,9 m	Under 11 m	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>
	Over 11 m	

Fangst innenfor ferskfiskordningen i 2018 går fram av tabell 3.

Tabell 3: Estimert fangst innenfor ferskfiskordningen i 2018 (tonn)

Fartøygrupper	Fangst ferskfiskordning
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	4 012
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	6 686
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	5 024
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	3 364
Lukket gruppe:	19 086
Åpen gruppe:	1 173
Totalt	20 259

Kilde: Norges Råfisklag pr. januar 2019

Med hensyn til saldering av overfisket i åpen gruppe 2018 viser Fiskeridirektoratet til tabell 4 i notat om *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk og hyse – kvoteoverføringer fra 2018 til 2019* (vedlagt).

Det ble avsatt 4 000 tonn til dekning av kvotebonus ved levende lagring av torsk i fisket med konvensjonelle redskap i 2018, og levende lagret fangst ble avregnet med 50 % av kvantumet på slutteddelen. For første gang siden ordningen kom i gang, ble avsetningen oppfisket, og fisket innenfor kvotebonusen ble stoppet fra og med 28. mai. Etter den tid var det mulig å levere torsk til levende lagring, men da ble hele fangsten kvoteavskrevet på fartøyets kvote. 6 980 tonn ble registrert som levende lagret torsk på sluttседler i 2018, og kvotebonusen utgjorde 3 490 tonn. I tillegg er det registrert 904 tonn torsk medgått til ordningen på landingssedler som ikke er omsatt, og dette kvantumet belastes i helhet bonusavsetningen. 4 394 tonn er dermed bokført på avsetningen for kvotebonus ved levende lagring. 21 fartøy deltok i bonusordningen.

Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å innføre en distriktskvoteordning i 2018, og det ble satt av 3 000 tonn torsk til ordningen. Fartøy i åpen og lukket gruppe i kystfartøygruppens fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N kunne delta. Fisket på ordningen begynte 1. mai innenfor en maksimalkvote på 6 tonn pr. fartøy. Maksimalkvoten ble økt til 10 tonn fra og med 15. oktober. Ved årsskiftet var 1 381 tonn fisket innenfor avsetningen, og det vil si en kvoteutnyttelse på 46 %.

Det ble satt av 500 tonn til å dekke innblanding av torsk i loddefisket i Barentshavet. Fiskeridirektoratet har analysert data basert på kontroller fra Sjøtjenesten, Kystvakten og fartøy i Havforskningsinstituttets referanseflate og estimert at 170 tonn torsk er gått med i årets loddefiske. Av dette er 110 tonn ført på landing-/sluttседler fra fartøy som fisker med snurpenot/ringnot/flytetral, og i tillegg er det beregnet 60 tonn som estimert bifangst.

Det var avsatt 3 000 tonn til fiske innenfor kystfiskekvoten. Ordningen innebærer et tilleggskvantum til fartøy i åpen gruppe i fisket etter torsk med eier bosatt i Finnmark, Nord-Troms og i enkelte kommuner i Troms og Nordland. Det ble avsatt 3 000 tonn til ordningen. I 2018 ble kvotetillegget satt til 16 tonn. Basert på tidligere års erfaring besluttet Fiskeridirektoratet å øke kvotetillegget med 5 tonn til 21 tonn fra 6. april for å legge til rette for at avsetningen på 3 000 tonn kunne tas. Kvotetillegget ble gitt som maksimalkvote. Fiskeridirektoratet stoppet fisket på maksimalkvotetillegget allerede uken etter som følge av svært høy fisketakt. Vi har beregnet at det ble fisket 300 tonn på maksimalkvotetillegget på 5 tonn i denne uken. Ved årsskiftet var avsetningen overfisket med over 100 %. Avsetningen er overfisket med 3 362 tonn og cirka 560 fartøy deltok.

Det har vært stor etterspørsel etter statistikk og analyser vedrørende fisket i åpen gruppe og innenfor kystfiskekvoten de siste årene. Fiskeridirektoratet publiserte nylig statistikk over fangst og deltakelse i åpen gruppe og kystfiskekvoten. Statistikk finnes på følgende link:

<https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Statistikk-yrkesfiske/Fangst-og-kvoter/AApen-gruppes-fiske-etter-torsk-nord-for-62-N>

5.1.2 KVOTESITUASJONEN I 2019

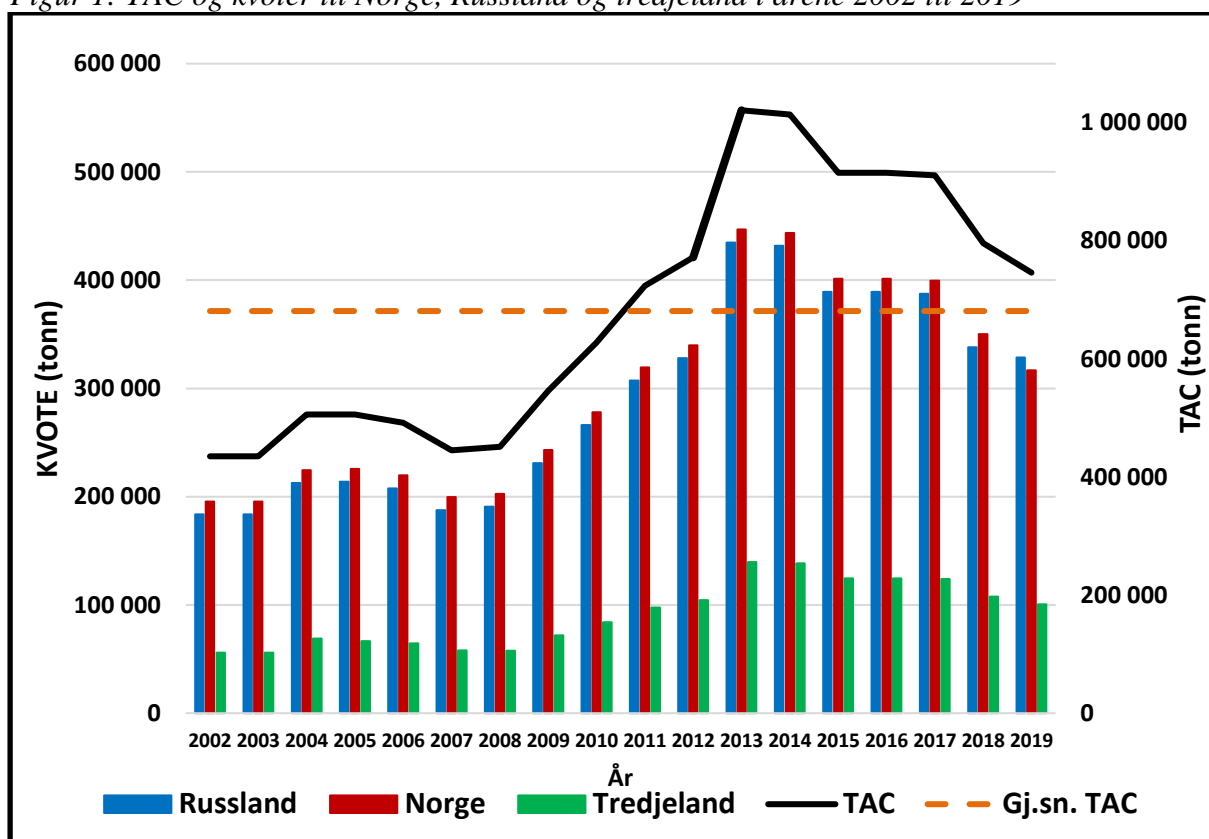
Norge og Russland ble enige om en totalkvote på 746 000 tonn, inkludert 21 000 tonn «murmanskorsk» og 21 000 tonn kystorsk. Av totalkvoten er 100 606 tonn avsatt til tredjeland, og det resterende er delt likt mellom Norge og Russland. Etter en overføring på 6 000 tonn fra Russland til Norge er fordelingen som følger:

Tabell 4: Kvotesituasjonen for 2019 (tonn)

Land	Kvote i tonn
Norge	328 697
Russland	316 697
Tredjeland	100 606
Sum	746 000

Torskekvoteene er betydelig redusert de siste årene etter rekordhøye kvoter i 2013 og 2014, jf. figur 1. TAC inklusive norsk kysttorsk er redusert med 27 % fra 2013 til 2019. Norsk disponibel totalkvote er redusert med noe mer som følge av at det er mindre overføringer av ufordelt tredjelandskvote. 25 600 tonn ble tilbakeført i 2013 mot 5 259 tonn i 2019.

Figur 1: TAC og kvoter til Norge, Russland og tredjeland i årene 2002 til 2019

8. februar ble 5 259 tonn torsk fra kvote avsatt til tredjeland tilbakeført til nasjonal kvote, og den nasjonale kvoten på torsk utgjør nå 333 956 tonn. Det gjenstår dermed ikke noe restkvantum av ufordelt tredjelandskvote i 2019.

Av den norske kvoten er 793 tonn disponert til forsknings- og undervisningsformål. Det er dessuten avsatt 7 000 tonn til ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske, 3 000 tonn til kystfiskekvoten, 3 000 tonn til kvotebonus for levende lagring av torsk og 5 410 tonn til rekrutteringsordningen. Den resterende kvoten på 314 753 tonn er fordelt på fartøygruppene som følger:

Tabell 5: Fordeling på norske fartøygrupper 2019 (tonn)

Fartøygrupper	Kvote
Torsketrål	99 734
Seitrål	750
Trålgruppen totalt	100 484
Konvensjonelle havfiskefartøy	26 588
Lukket gruppe	161 245
Åpen gruppe	26 436
Konvensjonelle fartøy totalt	214 269
Totalt	314 753

5.1.3 KVOTEFLEKSIBILITET

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre inntil 10 % av torskekvoten angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Det vil si at det ikke er overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland. Dette innebærer at Norge har adgang til å overføre maksimalt 34 316 tonn fra 2018. Totalkvoten for 2018 var overfisket med 17 636 tonn pr. 28. januar. Kvantumet går til fratrekk fra norsk totalkvote for 2019. Totalkvote i 2019 justert for kvoteoverføringer utgjør da 316 320 tonn torsk. Av de 17 636 tonnene som ble forskuttert i 2018, blir 13 338 tonn overført innenfor de enkelte fartøygruppene, mens 4 298 tonn går til fratrekk fra fartøygruppene etter etablerte fordelingsnøkler.

For mer detaljer rundt overføringene fra 2018 på total-, gruppe- og fartøynivå se vedlagt notat *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk og hyse – kvoteoverføringer fra 2018 til 2019*. I reguleringen av fisket etter torsk er 2019-kvotene justert som følger:

Tabell 6: Forskriftskvoter, overføringer og justerte kvoter i 2019 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter 2019	Overføringer på gruppenivå	Overføringer på totalkvotenivå	Justerte kvoter 2019
Trål totalt	98 984	713	-1 418	98 279
Gruppekvote torsketral	98 234	653	-1 418	97 469
Gruppekvote seitrål	750	60		810
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	221 179	-14 051	-2 880	204 248
Lukket gruppe:	166 655	-4 963	-2 237	159 455
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	42 498	-948	-619	40 931
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	42 191	-2 183	-594	39 414
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	40 130	758	-614	40 274
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	26 836	-704	-410	25 722
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe</i>	15 000	-1 886		13 114
Konvensjonelle havfiskefartøy:	26 088	-378	-369	25 341
Åpen gruppe:	28 436	-8 710	-274	19 452
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	26 596	-8 710	-274	17 612
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe</i>	1 840			1 840
Bonus levende lagring	3 000			3 000
Forskning og undervisning	793			793
Rekreasjons- og ungdomsfiske	7 000			7 000
Kystfiskekvoten	3 000			3 000
Totalt	333 956	-13 338	-4 298	316 320

Når fangststatistikken for 2018 ansees å være kvalitetssikret og komplett, så vil de justerte kvotene oppdateres. Dette skjer høsten 2019, men det forventes ikke store endringer.

5.1.4 REGULERINGSOPPLEGGET

For havfiskeflåten er reguleringsopplegget likt fjorårets opplegg, med fartøykvoter uten overregulering.

Fartøy i lukket gruppe er innplassert i Finnmarksmodellen etter hjemmelslengde. Fartøy under 11 meter hjemmelslengde er regulert med fartøykvoter med noe overregulering, mens de andre lengdegruppene er tildelt fartøykvoter uten overregulering. All overregulering er gitt som fartøykvoter (garantert kvantum) for å gi ro og forutsigbarhet og dermed unngå kappfiske.

Fartøy i åpen gruppe ble fra årets start regulert med maksimalkvoter med garantert kvantum i bunn.

Det er avsatt 16 840 tonn torsk til en ferskfiskordning for fartøy i lukket og åpen gruppe. Ferskfiskordningen er beskrevet nærmere i avsnitt 5.1.5.2.

Kystfiskekvoten er videreført i 2019, jf. avsnitt 5.1.5.3.

Samfiskeordningen er videreført, men Fiskeridirektoratet ber reguleringsmøtet vurdere muligheten for en justering i reguleringen, jf. avsnitt 5.1.5.4.

Flere detaljer rundt reguleringsopplegget i de ulike fartøygruppene kommenteres under avsnitt 5.1.5

5.1.5 UTVIKLINGEN I FISKET

5.1.5.1 Gruppekvoter, oppfisket kvantum mv.

Tabell 7 viser forskriftskvoter, kvoter justert for kvotefleksibilitet, fangst og førstehåndsverdi for 2019 pr. 29. mai 2019. Førstehåndsverdien av torsk utgjør cirka 4,6 milliarder kroner hittil i 2019. Det gjenstår cirka 87 000 tonn av årets justerte kvote, og det vil si 27 %. På tilsvarende tidspunkt i 2017 og 2018 gjenstod henholdsvis cirka 138 000 tonn (33 %) og 97 000 tonn (27 %) av de justerte totalkvotene.

Tabell 7: Forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst og førstehåndsverdi i 2019 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	98 984	98 279	39 283	58 996	40,0 %	845 071
Gruppekvote torsketral	98 234	97 469	39 038	58 431	40,1 %	839 187
Gruppekvote seitrål	750	810	245	565	30,2 %	5 884
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	221 179	204 248	177 214	27 034	86,8 %	3 703 640
Lukket gruppe:	166 655	159 455	145 467	13 988	91,2 %	2 966 381
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	42 498	40 931	40 797	134	99,7 %	842 226
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	42 191	39 414	38 849	565	98,6 %	819 549
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	40 130	40 274	35 840	4 434	89,0 %	755 459
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	26 836	25 722	26 374	-652	102,5 %	549 147
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe²</i>	15 000	13 114	3 607	9 507	27,5 %	
Konvensjonelle havfiskefartøy	26 088	25 341	13 841	11 500	54,6 %	320 797
Åpen gruppe:	28 436	19 452	17 906	1 546	92,1 %	416 462
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	26 596	17 612	17 451	161	99,1 %	416 462
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe²</i>	1 840	1 840	455	1 385	24,7 %	
Bonus levende lagring	3 000	3 000	2 790	210	93,0 %	16 240
Forskning og undervisning	793	793	448	345	56,5 %	9 378
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	7 000	7 000	7 000		100,0 %	36 014
Kystfiskekvoten²	3 000	3 000	3 090	-90	103,0 %	
Totalt	333 956	316 320	229 825	86 495	72,7 %	4 610 343

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og statistikk fra Norges Råfisklag pr. 29. mai 2019

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, dvs. overføringer fra 2018

² Ved fiske innenfor ferskfiskordningen og kystfiskekvoten spesifiseres ikke verditall på de ulike ordningene, men verdien oppgis som aggregerte tallstørrelser innenfor åpen og lukket gruppe totalt for alle kvoteordninger

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 1 756 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen tas

Det er avsatt 3 000 tonn til en ordning med kvotebonus for fartøy som leverer levende lagret torsk. Levende lagret torsk skal kvoteavskrives med 60 % på fartøyet. Pr. 29. mai er det landet om lag 7 000 tonn levende lagret torsk fra kommersielt fiske, og dette gir en kvotebonus på cirka 2 800 tonn. 23 fartøy har deltatt i dette fiskeriet hittil i år.

Trålkvoten på 100 484 tonn er fordelt med 99 734 tonn til fartøy med torsketråltillatelse og 750 tonn til fartøy med seitråltillatelse. Det ble besluttet å bytte 1 500 tonn torsk fra torsketrålterne til åpen gruppe mot 2 000 tonn hyse og 1 000 tonn sei. Forskriftskvoten til torsketrålterne utgjør derfor 98 234 tonn.

Torsketrålterne har pr. 29. mai fisket cirka 39 000 tonn torsk, og det gjenstår således om lag 58 000 tonn (60 %) av årets justerte kvote. På tilsvarende tidspunkt i 2017 og 2018 gjenstod henholdsvis 87 000 tonn (67 %) og 68 000 tonn (61 %) av gruppekvoten. Torsketrålterne er regulert med fartøykvoter uten overregulering. Det forventes at gruppekvoten tas i løpet av året.

Fartøy med seitråltillatelse har fisket 245 tonn torsk hittil i år. Tidligere har denne fartøygruppen vært regulert med bifangstbestemmelser, men fra og med 2018 ble seitrålere tildelt fartøykvoter som også skal dekke behovet for bifangst. På tilsvarende tidspunkt i 2018 hadde seitrålerne fisket 234 tonn. Seitrålerne er regulert med fartøykvoter uten overregulering med 202 tonn pr. fartøy.

Konvensjonelle fartøy har totalt fisket cirka 177 000 tonn torsk hittil i år, og det gjenstår cirka 27 000 (13 %) til sammen på justerte kvoter i de ulike fartøygruppene, eksklusive kystfiskekvoten og kvotebonus ved levende lagring. På tilsvarende tidspunkt i 2017 og 2018 gjenstod henholdsvis cirka 49 000 tonn (18 %) og 29 000 tonn (13 %) av kvotene.

Konvensjonelle havfiskefartøy er tildelt en gruppekvote på 26 588 tonn torsk i 2019. Det ble besluttet å bytte bort 500 tonn torsk til åpen gruppe mot 1 000 tonn hyse i 2019, og forskriftskvoten er da 26 088. Gruppen er regulert med fartøykvoter uten overregulering. Pr. 29. mai er det fisket cirka 14 000 tonn i denne fartøygruppen, og det gjenstår dermed cirka 11 500 tonn (45 %) av den justerte gruppekvoten. På tilsvarende tidspunkt i 2017 og 2018 gjenstod henholdsvis cirka 20 000 tonn (58 %) og 16 000 tonn (53 %) av de konvensjonelle havfiskefartøyenes kvoter. Det forventes at gruppekvoten tas i løpet av året.

Lukket gruppe har fisket cirka 145 000 tonn torsk hittil i år, og det gjenstår således cirka 18 000 tonn (9 %) av de justerte gruppekvotene (inklusive ferskfiskordningen). På tilsvarende tidspunkt i 2017 og 2018 gjenstod henholdsvis cirka 32 000 tonn (15 %) og 22 000 tonn (12 %) av kvotene.

Fartøy i lukket gruppe med hjemmelslengde under 11 meter er regulert med garanterte fartøykvoter med noe overregulering, og overreguleringen går fram av tabell 8. Det gjenstår cirka 130 tonn av den justerte gruppekvoten i lukket gruppe for fartøy under 11 meter hjemmelslengde pr. 29. mai. Fartøy på og over 11 meter hjemmelslengde er tildelt fartøykvoter uten overregulering. Det gjenstår cirka 4 300 tonn av de justerte gruppekvotene for fartøy over 11 meter hjemmelslengde pr. 29. mai. Det forventes at fartøy i lukket gruppe tar gruppekvotene før årsskiftet og eventuelle restkvoter kan overføres til neste år. Det har vært en del diskusjoner rundt kvotefordeling og kvoteavregning i Finnmarksmodellen de siste årene og Fiskeridirektoratet se på denne problemstillingen i avsnitt 5.1.5.4.

Tabell 8 viser overreguleringen for fartøy i lukket gruppe.

Tabell 8: Overregulering i lukket gruppe i 2019

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering
Under 11 m	Under 11 m	18 %
	11 – 12,9 m	9 %
	13 – 14,9 m	4,5 %
	Over 15 m	0 %
11 - 14,9 m	Alle lengder	Fartøykvoter uten overregulering
15 - 20,9 m	Alle lengder	
21 - 27,9 m	Alle lengder	

Tabell 9 viser antall deltakeradganger (aktive og passive) for fartøy i lukket gruppe med lasteromskapasitet under 500 m³ pr. 15. mai, fordelt etter hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 9: Antall deltakeradganger (aktive og passive) i lukket gruppe fordelt på hjemmelslengde og største lengde

Antall deltakeradganger	Største lengde				Totalt	
	Hjemmelslengde	0 - 10,9 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m		Over 21 m
0 - 10,9 m		903	260	9	4	1 176
11 - 14,9 m		40	260	39	23	362
15 - 20,9 m			18	49	62	129
21 - 27,9 m			2	1	59	62
Totalt		943	540	98	148	1 729

Kilde: Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 15. mai 2019

Fiskeridirektøren viser til overfisket i åpen gruppe de siste årene. Fartøy i åpen gruppe har pr. 29. mai fisket cirka 18 000 tonn, og det gjenstår cirka 1 500 tonn av den justerte gruppekvoten (inklusive ferskfiskordningen). Cirka 2 100 fartøy har deltatt hittil i år, og deltakelsen lå på cirka 2 400 fartøy i 2017 og 2018. Fartøy i åpen gruppe ble fra årets start regulert med maksimalkvoter med garantert kvantum i bunn. Fisket på maksimalkvotetillegg ble stoppet 24. mars, og fisket har etter den tid fortsatt innenfor garanterte kvoter og ferskfiskordning. Åpen gruppe har i gjennomsnitt fisket 2 000 tonn etter uke 21 i 2017 og 2018. Det er vanskelig å ha lage noen god prognose på fisketakt fremover, men det forventes at årets justerte kvote overfiskes noe.

6.1.5.2 Ferskfiskordning

Det er avsatt 16 840 tonn til en ferskfiskordning i fisket etter torsk, og fisket på ordningen startet 15. april. Avsetningen er 13 % lavere sammenlignet med perioden 2016 til 2018. Ordningen innebærer at fartøy i åpen og lukket gruppe med lasteromskapasitet under 500 m³

som fisker med konvensjonelle redskaper og lander fangst fersk, får et kvotetillegg på torsk. Kvotetillegget gis uavhengig av om fartøyet har torskekvote igjen. Det er avsatt 1 840 tonn i åpen gruppe og 15 000 tonn i lukket gruppe i 2019.

Fra og med 15. april har kvotetillegget vært 10 % av fangsten på ukebasis, og kvotetillegget øker til 30 % den 15. juli. Tabell 10 viser estimert fangst av torsk innenfor ferskfiskordningen fordelt på fartøygrupper. Det er totalt fisket 4 062 tonn innenfor ferskfiskordningen pr. 29. mai, og det vil si at det gjenstår cirka 12 800 tonn (76 %) av avsetningen øremerket ferskfiskordningen. På tilsvarende tidspunkt i 2017 og 2018 sto det igjen henholdsvis cirka 17 000 tonn (81 %) og 16 800 (87 %).

Tabell 10: Estimert fangst innenfor ferskfiskordningen i 2019 (tonn)

Fartøygrupper	Fangst ferskfiskordning
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	504
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	777
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	1 255
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	1 071
Lukket gruppe:	3 607
Åpen gruppe:	455
Totalt	4 062

Kilde: Norges Råfisklag pr. 29. mai 2019

Torskekvoten er betydelig redusert de siste årene, jf. figur 1. Gjennomgangen av fisket hittil i år i de ulike fartøygruppene, viser at det gjenstår et betydelig lavere kvantum av torsk som kan tas i land i andre halvår. I tillegg ser vi en utvikling mot at fartøygruppene fisker en større andel av kvotene i perioden januar til mai. Denne utviklingen i kombinasjon med et lavere avsatt kvantum til ferskfiskordning med en tidligere oppstart, samsvarer ikke så godt med den politiske målsettingen om å flytte fangster av torsk fra hovedsesongen.

5.1.5.3 Kystfiskekvoten

Kystfiskekvoten er et tilleggskvantum til fartøy i åpen gruppe i fisket etter torsk nord for 62°N med eier bosatt i Finnmark, Nord-Troms og i enkelte kommuner i det øvrige Troms og Nordland. Kystfiskekvoten ble innført av Fiskeri- og kystdepartementet i 2011, som følge av en overenskomst med Sametinget om tiltak til oppfølging av Kystfiskeutvalget. Avsetningen har vært på 3 000 tonn i alle år.

Fisket innenfor kystfiskekvoten kom først i gang i mai 2011, men ordningen ble bare i begrenset grad utnyttet i årene 2011 til 2015, jf. tabell 11. I årene 2016 til 2018 har kvoteutnyttelsen vært høy og avsetningen har vært overfisket de siste to årene. Overfisket henger i stor grad sammen med overfisket i åpen gruppe og reduserte fiskemuligheter her. Deltakelsen og gjennomsnittsfangsten pr. fartøy har økt betraktelig i perioden. Overfisket endte på 3 384 tonn i 2018. Tilleggskvoten har vært utdelt som fartøykvoter (garantert kvantum) fra årets begynnelse, og det har derfor ikke vært mulig å stoppe fisket. I 2019 er kystfiskekvoten for hvert enkelt fartøy satt til et kvotetillegg på 7 tonn torsk. Fiskeridirektoratet anbefalte lavere kvotetillegg fra årets begynnelse både i 2018 og 2019.

Pr. 20. mai i år er det estimert fisket 2 994 tonn innenfor kystfiskekvoten og 413 fartøy har deltatt. Det forventes at avsetningen overfiskes i løpet av året. Tabell 11 viser fangst, og antall fartøy fordelt på fylke i fisket innenfor kystfiskekvoten i årene 2011 til 2019. Vi ser at deltakelse og gjennomsnittlig fangst pr. fartøy har økt markant de siste årene.

Tabell 11: Fangst, restkvoter (tonn), antall fartøy og gjennomsnittlig fangst pr. fartøy som har deltatt i fisket innenfor kystfiskekvoten i årene 2011 til 2019 (tonn)

År	Finnmark		Troms		Nordland		Totalt	
	Antall fartøy	Fangst (tonn)	Antall fartøy	Fangst (tonn)	Antall fartøy	Fangst (tonn)	Antall fartøy	Fangst (tonn)
2011	95	235	26	44	3	7	124	286
2012	141	509	65	223	3	13	209	745
2013	58	116	23	53	3	9	84	178
2014	123	607	42	94	5	7	170	708
2015	81	423	30	113	4	24	115	560
2016	176	1 811	74	720	6	66	256	2 597
2017	240	2 637	82	843	7	90	329	3 570
2018	419	4 712	130	1 530	12	142	561	6 384
2019	274	2 292	124	628	15	74	413	2 994

Kilde: Norges Råfisklag pr. 20. mai 2019

5.1.5.4 Samfiske

Samfiskeordningen ble innført av Fiskeri- og kystdepartementet i 2011, som en midlertidig ordning for fartøy under 11 meters hjemmelslengde i lukket gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N. Hensikten med ordningen var primært å tilrettelegge for økt sikkerhet i avviklingen av fisket, men det var også et formål å bedre lønnsomheten for de minste fartøyene gjennom økt kvotegrunnlag og bemanning på det enkelte fartøy.

Fartøy i lukket gruppe med hjemmelslengde under 11 meter kan også i 2019 samfiske innenfor de gjeldende kvotene i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N.

Samfiskeordningen innebærer at et fartøy kan fiske hele eller deler av en kvote som er tildelt et annet fartøy. Det andre fartøyet vil ikke ha adgang til å drive fiske så lenge samfisket pågår.

Dersom det aktive fartøyet i samfiskelaget tilhører en annen lengdegruppe enn det passive fartøyet, får det passive fartøyet kvote med redusert overregulering som om det tilhørte samme lengdegruppe som det aktive fartøyet. Dette gjelder kun dersom det passive fartøyet har høyere overregulering enn det aktive fartøyet. Redusert overregulering for det passive fartøyets kvote gjelder fra oppstarten av samfisket og ut året. Dette gjelder også etter at samfisket er avsluttet.

Pr. 20. mai 2019 er 257 samfiskelag påmeldt.

Norges Råfisklag har bedt Fiskeridirektoratet vurdere endring i regelverket ved avregning av bifangst for fartøy som deltar i samfiskelag for å forenkle kvotekontrollen.

Når det gjelder hvordan fangsten i samfiskelag skal kvotebelastes, følger det av reguleringsforskriften for 2019 § 29 bokstav d:

Det skal fylles ut en seddel for hvert av fartøyene med angivelse av hvilket fartøy som har utøvet fisket og hvilket fartøy i samfiskelaget som skal kvotebelastes. Innenfor hvert enkelt fartøys kvote bestemmer fartøyeierne hvor mye av fangsten av torsk, hyse og sei som skal føres på det enkelte fartøyet i samfiskelaget.

Det fremgår ikke av forskriften hvordan bifangst skal avregnes. Det er heller ikke fastsatt andre retningslinjer om dette. Dermed gjelder det alminnelige prinsippet om at bifangst belastes det fartøyet som har fisket bifangsten, noe som i dette tilfellet vil si det aktive fartøyet. I vedtak om administrativ inndragning har det blitt vist til at en ikke har noen samfiskeordning for de artene som utgjør bifangst i fisket etter torsk, hyse og sei, og at all bifangst dermed må føres på det aktive fartøyet. Dersom det aktive fartøyet under fiske innenfor to kvotesett har hatt mer bifangst enn tillatt innenfor sitt eget kvotesett, har fangstverdien av overskytende bifangst blitt vedtatt inndratt. I og med at det er adgang til å fiske to kvotesett med ett aktivt fartøy, vil fiskeridirektøren nå legge frem forslag om at det også bør være anledning til å ha lovlig bifangst innenfor rammene av de to kvotesettene. Fartøy som driver samfiske vil i praksis ha en halvert adgang til lovlig bifangst, slik reguleringen er i dag.

Norges Råfisklag melder videre om at kvotekontrollen blir komplisert når alle andre arter enn torsk, hyse og sei skal føres på det aktive fartøyet. Når det gjelder bifangst av uer og kveite har dette vist seg særlig problematisk, med avregning henholdsvis på ukebasis og over cirka en tremåneders periode, jf. forskrift om utøvelse av fisket i sjøen § 39. Dersom all fangst for eksempel skal føres på det passive fartøyet, må det da likevel fylles ut seddel for bifangst på det aktive fartøyet.

Det vil slik Norges Råfisklag og Fiskeridirektoratet ser det kunne medføre en forenkling av kvotekontrollen dersom bifangst kan avregnes det aktive og passive fartøyet hver for seg, for eksempel slik at bifangst beregnes ut fra hvor mye av den totale fangsten som er ført på hvert fartøy i perioden for samfiske.

Spørsmålet blir om det er andre hensyn som tilsier at en ikke bør tillate avregning av bifangst også på det passive fartøyet, og om en endring av regelverket på dette punktet vil ha utilsiktede negative konsekvenser, for eksempel ved at det tas mer bifangst. Fiskeridirektøren kan ikke på nåværende tidspunkt se at en endring skal medføre at det tas mer bifangst eller andre negative konsekvenser, men ber om reguleringsmøtets innspill på dette.

Fiskeridirektøren ber på denne bakgrunnen om reguleringsmøtets syn på om det skal være anledning til at bifangst avregnes det aktive og passive fartøyet hver for seg, ut fra hvor mye av den totale fangsten som er ført på hvert fartøy i perioden for samfiske.

5.1.5.4 Finnmarksmodellen – kvotefordeling og kvoteavregning

Fisket etter torsk i kystfiskeflåten nord for 62°N ble adgangsbegrenset i 1990, mens fisket etter hyse og sei i kystfiskeflåten ble adgangsbegrenset i 2003. I 2003 ble det opprettet en felles *gruppe I* for kystfiskeflåtens fiske etter torsk, hyse og sei som senere fikk navnet *lukket gruppe*. I lukket gruppe er det lengden fartøyet hadde før en viss dato (skjæringsdato) – hjemmelslengden som er bestemmende for fartøyets kvote. Hvert fartøy har en kvotefaktor i henhold til sin hjemmelslengde.

Lukket gruppe er siden den tid delt inn i fire hjemmelslengdegrupper (heretter lengdegrupper) etter den såkalte Finnmarksmodellen. Intensjonene i Finnmarksmodellen var tredelt:

1. å ivareta en differensiert fysisk flåtestruktur
2. å skjerme de små fartøyene mot konkurranse fra større fartøy i de årlige reguleringene
3. strukturering og fordeling av strukturgevinst innad i lengdegruppene

Hver av de fire lengdegruppene har sin egen gruppekvote. Utgangspunktet for fordeling av kvoten avsatt til lukket gruppe på disse gruppekvote var en *politisk* bestemmelse. Rent *teknisk* ble imidlertid gruppekvote til de enkelte lengdegruppene beregnet på grunnlag av summen av kvotefaktorene i gruppen de første årene.

I tiden etter har det funnet sted endringer i struktur-, fordelings- og reguleringspolitikken som gjør at det i dag ikke er entydig samsvar mellom den politiske bestemte fordelingen av gruppekvote (Norges Fiskarlags fordelingsvedtak av 2007) og den tekniske fordelingen av gruppekvote. Med teknisk fordeling menes hvordan kvotefaktorene til enhver tid faktisk fordeler seg mellom lengdegruppene. Manglende «vanntette skott» mellom lengdegruppene i strukturpolitikken har gjort dette mulig ved flytting av hele eller deler av strukturkvoter på tvers av lengdegruppene i Finnmarksmodellen.

Fordelingsvedtaket av 2002 ble justert for å blant annet ta hensyn til flytting av kvotefaktorer mellom lengdegruppene i perioden 2002 til 2007, men tilsvarende justering er ikke gjennomført etter den tid. Tildeling av rekrutteringskvoter og fordeling av strukturgevinst har også påvirket avviket mellom den politiske fordelingen og den tekniske fordelingen mellom lengdegruppene.

Den politiske fordelingen mellom lengdegruppene ble også endret noe i perioden 2007 til 2013. Etter reguleringsmøtet høsten 2013 ble det besluttet at Norges Fiskarlags fordelingsvedtak av 2007 skulle legges til grunn for fordeling mellom lengdegruppene, uavhengig av endringer i fordeling av kvotefaktorer i lukket gruppe. Fordelingen av kvoter mellom gruppene i Finnmarksmodellen og fordelingen av kvotefaktorer mellom de samme gruppene samsvarer derfor ikke. Hvis gruppekvote fordeles på fartøyenes kvotefaktorer uten noen form for overregulering vil dette føre til at noen gruppekvote overfiskes, mens det gjenstår et restkvantum av gruppekvote i andre lengdegrupper. Konsekvensen blir at noen lengdegrupper får overført restkvantum det påfølgende år, mens andre lengdegrupper blir fratrukket et kvantum i henhold til bestemmelsen om kvotefleksibilitet mellom kvoteår på gruppenivå i torskefiskeriene.

Avvikets omfang kan en beregne hvis en tar utgangspunkt i Norges Fiskarlags fordelingsvedtak av 2007. I tabell 12 er dette fordelingsvedtaket sammenlignet med fordeling av kvotefaktorer. I kolonnen til venstre har en beregnet fordeling av kvotefaktorer der strukturkvotene er plassert etter opprinnelig hjemmelslengde. I kolonnen til høyre i henhold til dagens hjemmelslengde.

Tabell 12: Fordeling av gruppekvoter (kvotefaktorer) lukket gruppe torsk basert på strukturkvotenes opprinnelige hjemmelslengde, Norges Fiskarlags fordelingsvedtak av 2007 og fordeling basert på dagens hjemmelslengde

Hjemmelslengde	Fordeling der strukturkvote plasseres på opprinnelig hjemmelslengde	Norges Fiskarlags fordelingsvedtak 2007	Fordeling der strukturkvote plasseres på dagens hjemmelslengde
0 - 10,9 m	27,78 %	27,65 %	26,01 %
11 - 14,9 m	26,83 %	26,56 %	28,41 %
15 - 20,9 m	27,17 %	27,44 %	26,33 %
21 - 27,9 m	18,23 %	18,35 %	19,26 %
Totalt	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Kilde: Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet februar 2019

Som tabellen viser er det avvik mellom fordeling basert på Norges Fiskarlags fordelingsvedtak av 2007 og fordeling basert på hjemmelslengden der strukturkvoten befinner seg i dag. Avviket mellom andelen av gruppekvoten som tildeles og lengdegruppens andel av kvotefaktorer er om lag 1-2 prosentpoeng.

Fiskeridirektoratet har satt i gang et arbeid med å kartlegge og kvalitetssikre de opprinnelige hjemmelslengdene knyttet til strukturkvotene i Finnmarksmodellen. Vi har nå oversikt over opprinnelig hjemmelslengde på cirka 97 % av strukturkvotene på torsk nord for 62°N i lukket gruppe. Tilsvarende arbeid skal gjøres for hyse og sei. Når dette arbeidet er ferdigstilt, vil vi være i posisjon til å identifisere de strukturkvotene eller deler av strukturkvotene som er flyttet mellom lengdegruppene i Finnmarksmodellen. Vi tar sikte på å foreslå en teknisk justering av kvotefordelingene i Finnmarksmodellen på torsk, hyse og sei på reguleringsmøtet høsten 2019. En slik justering vil ikke medføre endringer i det enkelte fartøys kvoter for 2019.